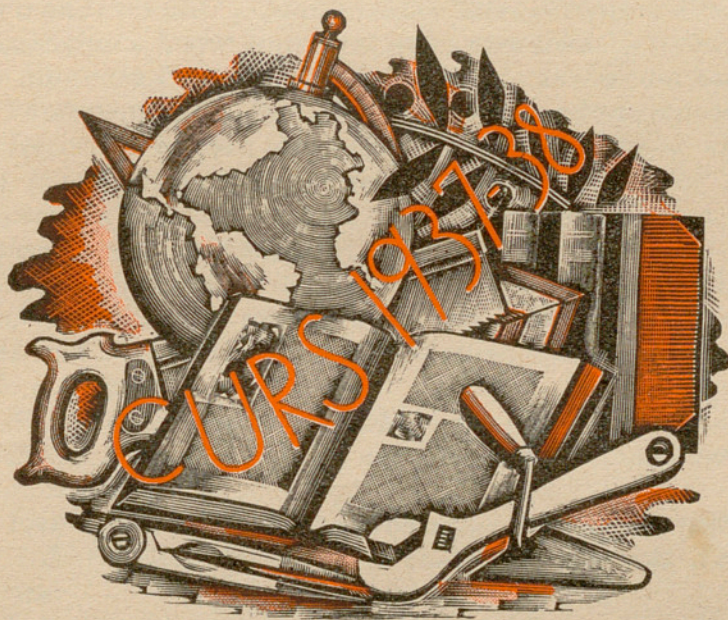

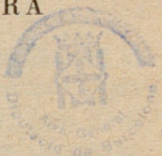
Acció Municipal Docent

*Resum de l'obra feta i que es
realitza en el període revolucio-
nari i guia per a pares i infants
en començar el temps escolar.*

EDICIONS DE LA COMISSIÓ DE CULTURA

Sabadell, setembre del 1937

R. 16148

C IUTADÀ : L'Ajuntament et posa a les mans un opuscle. En aquest parell de dotzenes de pàgines impreses hi ha el recompte d'un vast moviment revolucionari que en el curt espai d'un any ha eixit de les preocupacions i dels acords municipals.

Obre'l i llegeix-lo! Contrasta-hi les teves inquietuds revolucionàries! Ve a fer-te conèixer un grapat de conquestes silencioses i durables, gairebé indestructibles, posades al teu servei. Ve a recordar-te l'home que has estat, el que ets i el que pots ésser.

Recordes bé la teva infantesa? ¿Hi havia escoles per a tots els infants? Les poques que hi havia, ¿com eren? ¿de què es preocupaven? Els que no tenien escola, ¿què feien? ¿Quina mena d'homes han esdevingut els infants que no anaren a l'escola?

Recordes la teva vida d'aprenent? ¿T'havia ajudat algú a saber per a què eres útil? ¿Quantes dificultats et privaren d'ésser operari capacitat o home enamorat de la seva feina? ¿Trobaves escola per aprendre l'ofici? ¿Estàs content de la forma com hagueres de fer l'aprenentatge? ¿Estàs satisfet del teu rendiment professional?

Recordes la teva joventut? Vares esmerçar-la en bullici? Les teves il·lusions de perfecció trobaren acollida? ¿Els teus dispersats esforços d'estudi et privaren de viure la vida que tenies necessitat de viure?

Era molt difícil arribar a home o a dona sencer. La lectura d'aquest opuscle et dirà forces coses arran de cada una de les anteriors preguntes i de moltes d'altres que el govern de la teva vida et suggerirà.

Si ets solter i jove et trobarà en mig de la necessitat. Si ets gran i tens una família creada, en mig d'una indeclinable responsabilitat.

Llegeix-lo i fes-lo llegir i preocupa't immediatament d'aprofitar i de fer aprofitar totes les coses que a través d'ell et són ofertes.

L'Ajuntament resumeix l'obra feta i guia als ciutadans perquè hi facin la seva.

Pregunta als teus amics, als coneguts, a tothom :

¿Ja heu llegit l'opuscle de Cultura de l'Ajuntament i heu decidit el que us cal fer per perfeccionar els vostres coneixements? Mentre hi ha qui sacrifica el benestar i dona la sang per un món millor, ¿no hem de fer-l'hi, també, des d'ací la nostra aportació, si cal amb sacrifici?

Ensenyament primari

Abans del 19 de juliol

En produir-se la sublevació militarista Sabadell tenia 30 escoles primàries públiques. Totes elles Escoles Nacionals.

Aquestes escoles estaven installades en locals de propietat privada, poc a propòsit per a Escoles. L'Ajuntament en pagava arrendament i havia habilitat els locals de la manera més escaient possible.

L'Ajuntament popular que encetà el règim municipal de Catalunya, no volgué dispendiar més diners en locals d'altri i sense condicions adequades. I projectà tres grans grups escolars, per a la construcció dels quals obtingué de l'Estat la subvenció de 1.152.000 ptes.

El primer d'ells és el que els ciutadans han vist alçar a la barriada de la Creu-Alta, en l'illa urbana que fa la carretera de Castellar amb els carrers de Pireneus, Ribot i Serra i Aparici, i que està pròxim a acabar-se.

El camí fet

Tot just assossegada la vida de la bursada traïdora dels militars, l'Ajuntament de la Ciutat, davant la quantitat considerable d'infants que quedaven sense escola, s'apressà a resoldre un problema en unes proporcions mai no vistes, ja que a part dels infants que perderen l'Escola, calia, en aquells moments, preocupar-se dels que encara no n'havien tingut mai.

De 30 escoles, hem passat a 100. De 2.000 infants als quals l'Ajuntament procurava escola, hem passat a 5.500. I, molt aviat, amb l'obertura del Grup Escolar nou, augmentarem el cens d'escolars en 900 infants i 18 aules noves.

Vegi's a la pàgina següent el quadre d'ensenyament primari.

Llacuna pre-escolar

Les antigues «costures de caganers» han d'ésser superades. Les ben intencionades ciutadanes que tenen cura dels petits no posseeixen cap preparació ni disposen de llocs a posta. De més a més, prenen els infants en edats que ja han cohibit i perjudicat les necessitats familiars.

Convé crear ràpidament Escoles maternals que puguin fer-se càrrec de les criatures de pit fins a l'edat parvular, governades per infermeres preparades, amoroses i intel·ligents. Aquest és el problema escolar que ara va a escometre el nostre Ajuntament.

Parvularis

Tan bon punt arribats als 3 anys, els infants ingressen a l'escola de Pàrvuls. Mestresses especialistes curen d'aquests infants, els quals, més que llegir i escriure — no és cosa del seu temps — aprenen a jugar, a formar i cultivar els sentits que en aquesta edat esclaten.

Són 26 els parvularis creats, aptes per a 1.300 infants.

L'edat parvular acaba als 6 anys.

Edat escolar

És a partir dels 6 anys que els infants comencen l'Escola que els pares més anhelen. Els pares es neguitegen per portar els seus fills a l'escola a aprendre de lletra, com es diu usualment. És molt útil saber de lletra per a la vida, però no és la única cosa ni la més interessant. Abans dels 6 anys, durant el període escolar i després, són moltes les coses que cal aprendre, independentment d'escriure, llegir i comptar.

Quadre d'ensenyament primari

ESCOLA	Graus elementals	Seccions de pàrvuls	CARRER
ESCOLES DE L'ESTAT			
Pi i Margall	2	1	Major-Ferran.
Lluís Bello			Metge Grau.
Cultura	5		Llobet-Paus.
Concepció Arenal	4	1	Bèlgica.
Giner de los Ríos	3		Dr. Crehueras.
Montessori	6	3	Cellés.
Mestre Rius	5	1	Zurbano.
Lluís Vives		1	Regàs.
» »	4		Brutau.
Natura	2	1	Can Rull.
Graus preparatoris de l'Institut-Escola	3		Escola Nova (G. Renai.)
Grup Escolar, de pròxima obertura	12	6	Ctra. de Castellar.
	46	14	Total: 60 aules.
ESCOLES DE LA GENERALITAT			
Renaixença	16	3	Escola Nova.
Horitzó	3	2	Avda. 11 de Novbre.
Salut	7	2	Maurín.
Juventut	6	1	Avda. Pau Iglésias.
Voluntat	3	2	Víctor Balaguer.
Esforç	3	2	Astúries.
Alegria		3	Avda. Mateu Morral.
Germanor		3	Frai Luis de León.
	38	18	Total: 56 aules.
TOTAL GENERAL: 116 AULES			

Escola primària

Fins a complerts els 14 anys les lleis prohibeixen que els infants — nois i noies — entrin al treball. Això vol dir que dels 6 als 14 és l'hora de l'escola bàsica, dita primària.

En el quadre del capítol anterior es veu que actualment són 20 les concentracions escolars que l'Ajuntament té a disposició dels ciutadans.

Repartides en tots els districtes, la ciutat disposa avui d'escola primària pública per a gairebé la totalitat de les seves necessitats.

En aquests temps revolucionaris tothom ha vist l'activitat constructiva de l'Ajuntament transformant els convents de locals tristos, insans i lletjos en escoles noves, alegres, airejades.

Tres són les bases per a una escola eficient: bons locals i mobiliari, bons mestres i bona organització complementària.

De locals i mobiliari en té l'exclusiva responsabilitat l'Ajuntament: és públic el seu esforç i els seus resultats. La selecció, provisió i separació de mestres és competència total dels òrgans superiors de govern: Estat i Generalitat. L'organització complementària a l'escola és gairebé inèdita en la legislació escolar.

L'Ajuntament fa seva la responsabilitat de portar-la a terme i l'ofereix a la consideració dels ciutadans.

Problemes del període primari

Tots el pares volen que els seus fills siguin els millors. Els fills, però, són el que són: sans o malaltissos, eixerits o encantats, intel·ligents o apàtics, tossuts o dòcils, quiets o entremaliats, mandrosos del bé o viciosos del mal, normals o anormals, treballadors o ganduls, etc.

El mestre no ha de descuidar la personalitat de l'infant. Mentre l'ensenyà a llegir, escriure i comptar, ha d'intervenir també en els seus defectes i virtuts, que de tot tenen tots.

Però al mestre no se li pot exigir honradament que tingui cura de tantes coses, sol, i de totes les criatures.

Laboratori psicotècnic

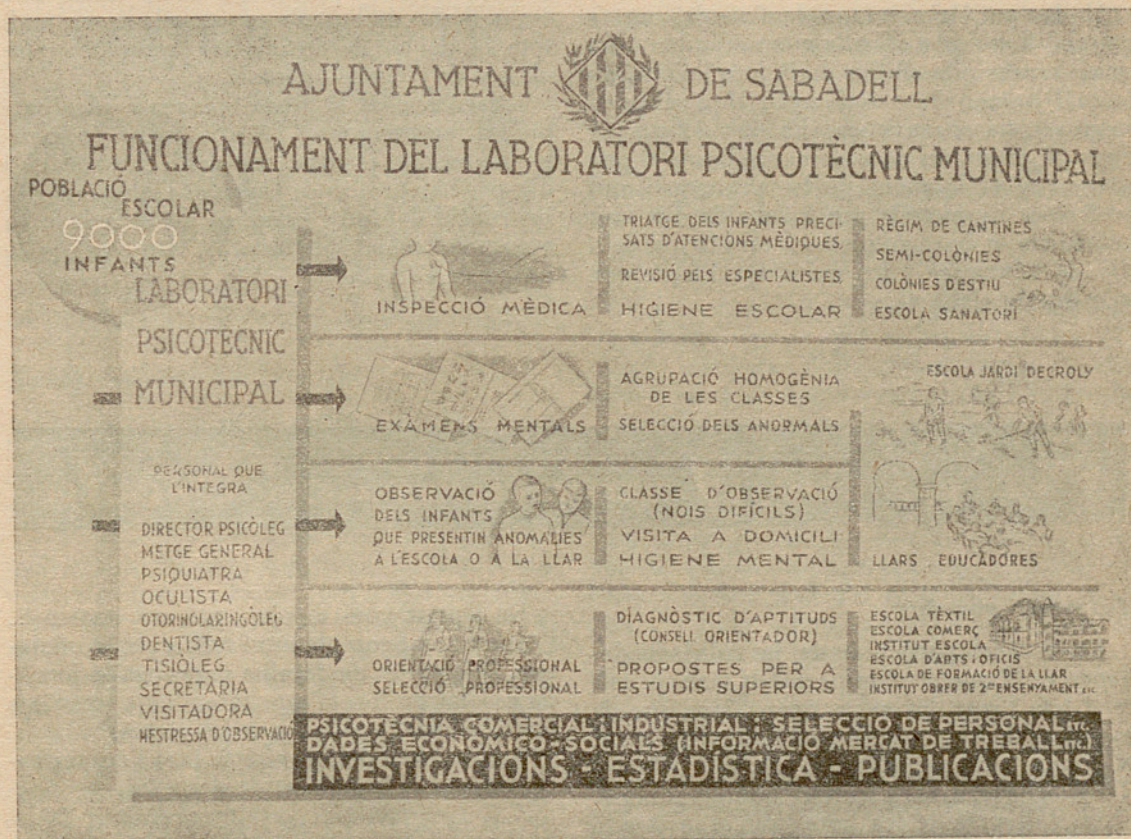
Al costat del mestre hi ha d'haver el pare disposat a informar, a escoltar i a seguir el consell. No n'hi hauria prou, però, de la bona disposició del pare i del mestre. Un i altre necessiten del concurs intel·ligent del metge i del psicòleg, i sobretot de l'observació i de l'experiència d'ambdós. L'Ajuntament ha re-

solt el difícil problema de fer profitoses les disposicions millors de mestres i pares.

Ha establert el Laboratori Psicotècnic Municipal. El Laboratori funciona cada dia, de 5 a 7 de la tarda (àdhuc els dissabtes). Els mestres i els pares poden dirigir-s'hi espontàniament a consultar sobre llurs fills. El servei és gratuït. El Laboratori, però, de manera normal i periòdica sotmet els infants de les escoles sabadellenques a proves físiques, intel·lectuals i psicològiques.

Dintre un període breu, en terminar l'edat escolar tots els infants de la ciutat sabran llurs millors disposicions i aptituds per a la professió i per a la vida.

Vegi's l'esquema de les tasques del Laboratori Psicotècnic :

Trencaments de vida

Al pas de l'edat parvular a la d'instrucció primària - tothom ho ha observat -, l'infant experimenta un trastorn. Fins a 6 anys és

fresc, alegre, directe, agut. En passar d'aquesta edat, i a mesura que progressa en l'escolaritat, s'apaga, perd originalitat, es tanca, no sap riure, dissipa certes virtuts naturals.

Aquest trastorn, del qual no són pocs els que mai més es refan, es suavitza pels sistemes d'ensenyament. I és cosa que hem de fiar totalment a la sensibilitat i a la responsabilitat del mestre.

Un altre trastorn fort és el divorci, tan comentat, entre l'escola i la vida. El noi o noia surt de l'Escola esforçat i, al punt d'il·lusionar-se, es troba a la vida desseinat, desproveït, inhàbil, perdut. Cal evitar aquest aclofament perillós, amb tot el que estigui a la nostra mà.

Escoles tècnico-professionals

L'Ajuntament, que no és solament vetllador d'interessos materials, sinó també de rendiments espirituals, vol aportar-hi el seu concurs salvador.

Hi ha un últim temps de l'escola, que és gairebé fictici per aquells que no poden o no volen entrar més endins de la formació intel·lectual humanista i universal, dita correntment segona ensenyança. És dels 12 als 14 anys. Apresos els coneixements bàsics o primaris, en el moment de les primeres i més poderoses inquietuds per a la vida, els nois acostumen a ésser sotmesos a un pla que se'n diu de «comerç» i les noies a un altre que se'n diu de «labors».

Ambdues disciplines són forçades a l'escola. L'escola no ha tingut cap mena de preparació per a elles. I el que és pitjor és que els manca l'alè real que les fa actuals i útils, que vol dir interessants.

Unitat d'escola primària

La majoria dels ciutadans nostres, mancats ordinàriament d'una preparació i cultura mitjanes, d'una vida que no pot ésser viscuda a causa de la seva absoluta sotmissió a les necessitats de l'economia, han cercat només la INSTRUCCIÓ en l'escola primària de llurs fills. La preocupació EDUCATIVA resta per molts reduïda a les formes d'urbanitat, sovint cursi i carrinclona, moltes vegades cínica. Són pocs els quals reclamin per a llurs fills la descoberta de l'aptesa professional. Aquest aspecte capitalíssim de l'escola és camufla arreu amb tota la llei de bizantinismes agrupats a les classes de treballs manuals.

L'escola com a fogar de reals idealitats podria representar-se en una mena de triangle de costats iguals: educació, instrucció i disposició o professió. Cultivar l'educació i la instrucció del futur home en vistes a la seva aportació social-lliberadora. Aquesta és la unitat de l'escola.

Serveis complementaris de l'Escola

Jornada escolar

Un aspecte particular de la vida sabadellenca és el que els familiars dels menuts gairebé tots tenen les seves ocupacions fora de casa. Les llars infantils resten tancades durant el major nombre d'hores. És una qüestió d'higiene social no permetre que els infants, abans i després de les hores que el mestre té oficialment per a classe, restin al carrer.

Tampoc han estat cap solució pedagògica les anomenades guarderies que amb la millor intenció i previsió han vingut fent pel seu exclusiu compte les nostres inquietes i simpàtiques Associacions de pares de família.

En aquest curs escolar que ara comença, l'Ajuntament completant i millorant la iniciativa dels pares de família organitza la jornada escolar en forma que totes les necessitats horàries dels familiars quedin ateses.

Tot a càrrec del Municipi, tant l'organització com el sufragament de despeses.

Igualtat real de l'escola

La previsió municipal en les tasques de l'escola i dels infants arriba a les zones més petites i singulars: la dotació de material escolar, per exemple.

Material escolar per als infants, és molt aviat dit. Per a ells és una primera matèria preciosíssima i indispensable per a l'aprofitament i perfecció escolar.

Però la provisió suscita una quantitat de problemes delicadíssims, que cap organització escolar no pot obviar.

L'escola, ha d'ésser una botiga? ¿Podrà adquirir tothom el material útil als seus fills? ¿S'ha de permetre la desigualtat de rendiment per manca de possibilitats? Els infants, dins de l'escola, han d'estigmatitzar-se entre pobres i rics? ¿S'ha de menysprear la provisió de material escolar com a forma i norma d'encarrilar les virtuts primerenques dels infants vers la cura i respecte de llurs pròpies matèries primes i l'administració i ordenació de les coses que els són pròpies?

L'Ajuntament ha donat la fórmula que respon favorablement a cada una de les anteriors preguntes: L'escola facilita regularment a tots els infants el que necessiten; els infants en porten l'administració; els pares paguen periòdicament a l'escola de manera directa, la part que els correspon, i els que no poden, previ informe, no paguen; els mestres tenen llibertat d'elecció i estan exempts de tenir botiga; els nois de famílies pobres treballen amb materials com els altres i s'eviten les diferències del poder adquisitiu familiar.

Escola-Jardí "Decroly"

Per als infants que a judici i disposició del Laboratori Psicotècnic requereixin tractament escolar especial a causa d'alguna anormalitat, s'inaugura aquesta escola especial.

Els dissortats pares sabadellencs que tinguin algun fill d'aquest tipus, no seran tan dissortats que no trobin per a ell una escola adequada per a la correcció i superació de la inferioritat o debilitat reconeguda.

A l'escola faran vida general. Hi haurà, per tant, cantina escolar. I els infants seran recollits i tornats al seu domicili.

Els pares als quals ho permeti llur situació econòmica, hauran de contribuir amb una quota especial. L'escola s'installa al carrer de Quevedo, antiga Torre Turull, tan a propòsit per a aquesta destinació.

Escola de muntanya

Hi ha molts infants malaltissos que perden l'escolaritat a causa de llur situació física. Si

van a escola, la salut se'n ressent. Si se'ls tracta per la salut, perden l'escola i el temps especialment reservat per a ella. Interessa no perdre ni l'una cosa ni l'altra.

L'Ajuntament estableix a Rocabrera — muntanyes del Moianès — una escola de muntanya, en què la mainada sabadellenca que avui no té empar, trobi l'agombolament del cos i de l'esperit. Hi faran vida permanent fins a conseguir llur endreç físic. Els pares que puguin costejaran el dispendi de llurs fills.

Colònies escolars

L'Ajuntament sosté les colònies estivals per als infants sabadellencs que necessiten durant l'estiu tractament d'aigües, de sol, de mar o de clima muntanyenc.

Les aigües sulfuroses de Tona, que són tradicionalment benefactores dels menuts nostres, continuaran des de la magnífica Colònia instal·lada a la finca de «La Canal», beneficiant-los.

En altres indrets de la platja i de la muntanya trobaran recer adequat els altres nois i noies que necessiten atencions estivals de la mar o de la terra alta.

Semi-Colònies

Són recents i, per tant, prou conegudes, les eixides diàries que organitza en les vacances escolars l'Ajuntament amb aquella xicalla sana i valenta que aborria i embrutia el temps canicular pels carrers.

Colles a peu, autobusos plens, tornarem a veure pels carrers amb cares colrades, jerséis alegres i motxilles plenes. A veure, i a viure amb la naturalesa, a contemplar-la i a estimar-la cada dia més. Fraternitat amb l'home i les preocupacions del camp, que mai tant com ara hom comprèn el que és útil per al vanitós i limitat home industrial.

Analfabetisme

A causa de l'ordre que el règim econòmic caigut tenia establert, un nombre massa considerable de ciutadans, que avui són grans, pares i mares i tot, no tingueren escola primària a la seva infantesa.

Seria una injustícia no recordar-se d'ells en aquesta hora de realitzacions escolars. L'esforç de la Revolució ha d'arribar a tots per igual, tant en l'ordre social com en l'ordre espiritual.

L'Ajuntament ha preparat, per mitjà del seu Laboratori Psicotècnic, una campanya contra l'analfabetisme. En la propera tardor es disposa aixecar a un miler de ciutadans d'aquesta situació limitativa del coneixement. En 10 setmanes, les persones que no hagin conegut cap lletra, podran saber de llegir i escriure, per mitjà d'un procediment fàcil i agradable; sense que els costi cap diner.

Des d'ací fem una crida general als ciutadans il·lustrats i personal de Sindicats i partits polítics, per a que s'apropin a la Conselleria de Cultura, a oferir el concurs que és necessari per a realitzar aquesta primera experiència de redempció de l'analfabetisme.

Adults

Les necessitats econòmiques que en les

famílies – i també una mica la manca de consciència dels pares, en molts casos – ha fet que el nostre jovent hagi deixat prematurament l'escola. Aquest jovent ha quedat curt dels coneixements elementals, i això és una coixera que al llarg de la vida s'agrava. Si a temps el jove no es cultiva, la poca lletra es perd. Són masses, per dissort, els que es troben en aquesta situació.

L'Ajuntament recorda que cada any s'obren unes classes nocturnes per a adults. L'experiència d'anys anteriors disposa al Municipi a dedicar a aquestes ensenyances les millors atencions econòmiques i espirituals per a que siguin el més profitoses possibles pels alumnes matriculats. I espera que a temps els nois i noies que els convé reforçar els seus coneixements elementals cuidaran de fer les inscripcions a matrícules.

Ensenyaments professionals

Facilitats i dificultats professionals

Amb 6 anys – dels 6 als 12 anys – l'escola ha d'haver fonamentat una instrucció i una educació i ha d'haver descobert, amb treballs elementals en petits tallers escolars, les millors disposicions professionals.

La cursa d'activitats escolars dels 12 als 14 anys convé projectar-la inversament proporcional a l'etapa anterior. Explorar amb activitats més formals i intenses les aptituds d'ofici, conreant, aplicant i adaptant l'educació i la instrucció bàsica o primària.

En els infants que es produeixen en processos de normalitat, descapdellant la descoberta de les seves aptituds i en forma de coordinació entre aptituds i vocacions professionals, el millor lloc per aquesta segona etapa és l'escola pre-professional.

Aquells per als quals les aptituds són difícils de descobrir, o tenen problemes de duplicitat, o de super-dotació, el seu lloc

escaient no és tampoc a l'escola primària. Convé que passin els dos anys a l'escola de pre-aprenentatge.

Si l'escola primària i professional ha d'estar sota el control del Laboratori Psicotècnic, l'escola de pre-aprenentatge ha d'ésser inspirada i dirigida pel Laboratori.

Realitzacions municipals d'aprenentatge

D'acord amb aquest pla, l'Ajuntament va adscriure a cada grup escolar un joc de petits tallers i laboratoris, en els quals col·laboraran mestres i operaris.

Mentrestant, gestiona la creació per part de la Generalitat de Catalunya, tan sensible als problemes nacionals i de l'esperit, de l'Escola sabadellenca de pre-aprenentatge, la qual creiem que dins l'any 1938 obrirà les portes a les necessitats espirituals sabadellenques i a les necessitats dels seus fills.

El problema més difícil per a l'eficàcia del

seu establiment és l'autoritat de la institució psicotècnica, que Sabadell sortosament posseeix en les persones de Francesc del Olmo, Maria Vinyes i del cos de metges especialistes.

Obrim en el present curs dues escoles professionals diürnes: l'Escola Tèxtil i l'Escola Oficial de Comerç, ambdues ben vinculades a l'originalitat i a l'economia locals.

ESCOLA TÈXTIL

Caràcter de la Institució

Oficial. Dependent i sostinguda per la Generalitat de Catalunya i l'Ajuntament.

Propòsit

L'Escola Tèxtil, una de les successores de la vella i bigarrada Escola Industrial, serà el centre de formació exprés i ampli d'on eixiran els tècnics i obrers experts que guiaran la nostra indústria per camins de perfecció i de riquesa social. El volum de la indústria tèxtil i el fet que ella constitueixi la base de l'economia sabadellenca, requerien una Escola monogràfica d'aquesta índole, que mai la classe patronal no es llançà a crear, la qual ha d'esdevenir el fogar receptor i propulsor alhora de totes les inquietuts professionals relacionades amb la nostra indústria bàsica i les seves diverses modalitats.

El seu pla d'ensenyament té per objecte formar obrers capacitats, amb un profund coneixement teòric i pràctic de l'ofici, sobre la base d'una cultura general orientada de cara a la formació professional.

Organització docent

L'Escola comprendrà tres especialitats: Filatura, Teixits i Tintoreria. Per a totes elles el pla complet constarà de sis cursos, dividits, però, en tres períodes.

En el primer període, de 3 cursos, l'ensenyament té un caràcter genèric de preparació. Per tant, és comú a les tres especialitats, i és diürn, puix que supleix l'aprenentatge a la fàbrica, on no es podrà ingressar sense haver fet primer aqueixos tres cursos.

En el segon període es destrien les tres especialitats esmentades. Consta de dos cursos, i són nocturns.

El tercer període, format d'un sol curs, serà veix perquè, una vegada especialitzat, l'obrer

pugui adquirir coneixements de les especialitats altres que la que ha cursat, i esdevenir així un veritable Mestre en la seva professió.

A remarcar que es dona al pla de l'Escola Tèxtil un suport cultural ampli. La formació del professional no ha de limitar-se a la possessió estricta de la tècnica del seu ofici, sinó que ha de conèixer d'ell els antecedents històrics, les figures rellevants, les seves modalitats segons els països i, encara, l'evolució industrial i social en termes generals, i quelcom de dret i d'economia del treball. És amb aquesta visió de tots els horitzons de la vida del treball que l'obrer podrà donar forma i camí a les seves inquietuds personals i podrà contrastar degudament el camp de la seva professió.

Pla d'ensenyament

FADRÍ TÈXTIL

CLASSES DIÜRNES

(per a nois de 12 a 14 anys)

Primer curs	Aritmètica i Àlgebra Geometria Gramàtica Geografia general Cultura general Nocions de ciències Indústria tèxtil Francès 1. ^{er} Dibuix artístic i decoratiu Jocs
Segon curs	Física i Química industrials Àlgebra aplicada Tecnologia de les matèries tèxtils Teoria de teixits primer curs Cultura general Francès 2. ^{on} Dibuix geomètric Jocs

CLASSES NOCTURNES

(per a obrers joves que ja treballin)

Ingrés (estival)	Aritmètica Geometria Ortografia catalana i castellana Geografia General Nocions d'Indústria tèxtil
Primer curs	Aritmètica i Àlgebra Geometria Indústria Tèxtil Dibuix artístic Cultura general
Segon curs	Àlgebra aplicada Nocions de ciències Tecnologia de les matèries tèxtils Dibuix geomètric Cultura general
Tercer curs	Física i Química industrials Teoria de teixits 1. ^{er} Dibuix decoratiu Cultura general

EXPERT DE FILATS

Primer curs	Coneixements de taller Dibuix industrial Tecnologia de filats Pràctiques de filats Cultura general
Segon curs	Càlcul de fabricació (filats) Economia industrial Higiene industrial Legislació social comparada Geografia econòmica Cultura general

EXPERT DE TEIXITS

Primer curs	Coneixements de taller Dibuix industrial
--------------------	---

Teoria de teixits 2.^{on}
Cultura general

Segon curs	Tecnologia de teixits Pràctiques de teixits Anàlisis de mostres Càlcul de fabricació (teixits) Cultura general
Tercer curs	Economia industrial Higiene industrial Legislació social comparada Decoració tèxtil Cultura general Visites a fàbriques Geografia econòmica

EXPERT DE TINTORERIA

Primer curs	Coneixements de taller Dibuix industrial Química i pràctiques Cultura general
Segon curs	Tintoreria, aparells i acabats Pràctiques Anàlisis químics industrials Cultura general
Tercer curs	Economia industrial Higiene industrial Legislació social comparada Decoració tèxtil Cultura general Visites a fàbriques Geografia econòmica

Certificats d'estudis

Al final dels tres cursos que constitueixen el primer període, s'obté el grau de FADRÍ INDUSTRIAL.

Amb el segon període, l'especialització dona el grau d'EXPERT DE RAM, sigui de Filats, de Teixits o de Tintoreria.

El tercer període proporciona el grau de MESTRE TÈXTIL.

Escola Oficial de Comerç «Valentí Almirall»

Caràcter de la Institució

Oficial. Dependent i sostinguda per la Generalitat de Catalunya i l'Ajuntament.

Propòsit

Aplegar, amb visió àmplia, els ensenya-

ments dispersos i precaris que es donaven a Sabadell en matèria mercantil. Fer veritables professionals i tècnics avançats que, al front de les administracions de les nostres indústries, modalitat capdal de la professió mercantil en aquesta ciutat, estiguin al nivell dels tècnics industrials que fornirà l'Escola Tèxtil.

Volem remarcar que la nostra escola de comerç, primera escola catalana que el govern autònom crea, està en una llunyania igualment equidistant de dues preocupacions velles: la del funcionari i la del comerciant.

L'ensenyament oficial de comerç de l'Estat, no fornía homes i preocupacions per a utilitat de la riquesa que crea tothora les activitats comercials del nostre poble. Tot al contrari els anomenats pèrits mercantils aspiraven a buròcrates; l'estudi de la carrera oficial tenyia les millors disposicions: dòcilment adormien la personalitat de futur tècnic creador i cada estudiant esdevenia un *funcionari* útil pel fisc o per la burocràcia dels organs públics.

En oposició a aquesta modalitat existien ensenyaments fragmentaris, practicistes. Tots ells pensant en la utilitat immediata del sou o del guany, oblidant el futur, menyspreant les possibilitats, tancant-se en l'avarícia cega del comerciant.

L'objectiu de la nostra Escola, sense que sigui d'empetir-se volgudament en un modest clos casolà, sinó precisament cercant una important superació en els medis casolans de fins ara, és de crear *tècnica* mercantil per servir les necessitats de l'economia local en la seva originalitat característica i portar-la fins allà on ara mai ha arribat.

I això s'obtindrà dotant-los d'una carrera que, amb el llevat dels codis, es pasti en la realitat de la vida mercantil sabadellenca, prou àmplia d'horitzons i ben personal.

Organització docent

Els estudis de l'Escola Oficial de Comerç es dividiran en dos cicles.

El primer cicle s'anomena «Politècnic comercial». Consta de tres cursos, en classes diürnes, i, per tant, és previ a l'entrada al treball, evitant l'aprenentatge tal com fins ara s'ha entès.

El segon cicle es destria en dues especialitats professionals característiques de la riquesa sabadellenca: el Comptable i el Venedor. Cada una consta de tres cursos, a base de classes nocturnes.

Encara que a primera vista sembla que els estudis comercials no requereixen la seva part pràctica com els industrials, els matins dels dissabtes es dedicaran també a classes pràctiques en les diferents matèries de la carrera, segons es pot veure en el detall del pla.

Finalment, hi haurà també més enllà, una vegada establert d'ordre general i únic per a tots els centres oficials de comerç de Catalunya, el període superior de l'Escola, o sigui el del grau professoral.

Pla d'ensenyament

POLITÈCNIC COMERCIAL

CLASSES DIURNES

- Primer curs** Geografia Econòmica 1.er
Aritmètica i Àlgebra
Escriptura i Càlcul mecànics.
Tècnica Comercial (Compra-venta. — Nomenclatures i signes. — Taquigrafia. — Serveis Comercials. — Formes d'Empresa, etc.)
Francès o Anglès
Cultura general

Dissabtes mati: Pràctiques d'oficina.

- Segon curs** Geografia econòmica 2.^{on}
Ampliació Aritmètica i Àlgebra
Legislació Mercantil i Social
Nocions d'Economia
Francès o Anglès
Cultura general

Dissabtes mati: Pràctiques de documentació i correspondència.

- Tercer curs** Nocions de Ciències
Comptabilitat general
Càlcul Mercantil
Principis d'organització
Francès o Anglès
Cultura general

Dissabtes mati: Pràctiques de classificació i arxiu.

Amb els escolars d'aquest politècnic s'organitza la Borsa Professional d'entrada al treball amb caràcter obligatori.

Especialitats professionals característiques de la riquesa sabadellenca

EXPERT COMPTABLE

CLASSES NOCTURNES

- Quart curs** Comptabilitat d'Empreses
Estadística
Càlcul Financer
Dret Mercantil 1.er
Una llengua nova 1.er
Cultura general

Dissabtes mati: Pràctiques de comptabilitat.

Cinquè curs Comptabilitat Industrial
Estadística aplicada.
Economia Política
Dret Mercantil 2.^{on}
Llengua elegida 2.^{on}
Cultura general

Dissabtes matí: Pràctiques de comptabilitat i estadística.

Sisè curs Crítica i Intervenció Comptable
Organització d'Empreses
Banca i Borsa
Legislació Fiscal
Llengua elegida 3.er
Cultura general

Dissabtes matí: Pràctiques d'organització i tributació.

EXPERT VENEDOR

CLASSES NOCTURNES

Quart curs Correspondència
Legislació contractual
Mercologia
Psicologia comercial
Una llengua nova 1.er
Cultura general

Dissabtes matí: Pràctiques de laboratori.

Cinquè curs Mercats i Publicitat
Transports i Assegurances
Estadística
Tècnica del venedor
Llengua elegida 2.^{on}
Cultura general

Dissabtes matí: Pràctiques d'estadística.

Sisè curs Política comercial i Mercats
Economia Política
Preus i moneda
Organització venda
Llengua elegida 3.er
Cultura general

Dissabtes matí: Pràctiques de venda.

Certificats d'estudi

Al final del «Politècnic comercial» s'obté la condició de FADRÍ, i s'ingressa a la borsa d'entrada al treball.

Amb el segon cicle d'especialitats, s'entra a la categoria d'EXPERT COMPTABLE o EXPERT VENEDOR segons l'especialitat cursada.

El grau superior, quan sigui establert, proporcionarà el títol de PÈRIT MERCANTIL.

ESCOLA D'ARTS I OFICIS

Caràcter de la Institució

Autònom, a base d'un Consell Regent, i sota l'alta jurisdicció del Municipi.

Propòsit

Separades de l'antiga Escola Industrial les dues branques que constitueixen els dos nuclis fonamentals de l'economia sabadellenca, la tèxtil i la mercantil, resten les arts i els oficis diversos, cada un d'ells amb la seva importància i la seva personalitat. Per a ells es crea l'Escola d'Arts i Oficis, amb un esperit paral·lel al de l'Escola Tèxtil, o sigui de fer artesans i operaris capacitats, que entrin a servir llur professió amb un bon bagatge teòric i pràctic, consolidat per una base mínima de cultura general.

En cada una de les branques compreses (paletes, manyans, etc.) s'imprimirà a l'ensenyament el caràcter que la realitat local

faci més necessari, i s'atendrà amb gran cura l'aspecte pràctic per tal d'evitar el desmilloament que es ve notant en els oficis degut a l'evolució que en les formes de treball motiven el mecanisme i el procés de la vida social.

Organització docent

L'Escola d'Arts i Oficis comprèn les següents branques: Paletes. — Fusters i model·listes. — Mecànics i manyans. — Guixaires, terrissaires, marbrers i picapedrers. — Pintors, decoradors, ebenistes, joiers, impressors, serrallers. — Arts Belles.

Cada branca té un pla adequat, de quatre cursos, excepte la d'Arts Belles que en té tres.

Per de prompte l'ensenyament serà tot nocturn. Així que sigui possible disposar de locals adequats per escola-taller, es destriaran els dos períodes diürn i nocturn, així l'alumne podrà ingressar al treball amb l'aprenentatge fet.

Pla d'ensenyament

PALETES

Primer curs	Aritmètica i Geometria Nocions de ciències Dibuix artístic Cultura general Pràctiques
Segon curs	Aritmètica i Àlgebra aplicades Dibuix geomètric amb nocions de Geometria descriptiva Tecnologia 1. ^{er} Cultura general
Tercer curs	Tecnologia 2. ^{on} Mecànica Dibuix Cultura general
Quart curs	Nocions d'història d'art Elaboració i interpretació de projectes Càlcul de preus de cost Cultura general

FUSTERS I MODELISTES

Primer curs	Aritmètica i Geometria Nocions de ciències Dibuix artístic Cultura general Pràctiques
Segon curs	Aritmètica i Àlgebra aplicades Dibuix geomètric amb nocions de geometria descriptiva Tecnologia 1. ^{er} Cultura general
Tercer curs	Mecànica Tecnologia 2. ^{on} Dibuix Cultura general
Quart curs	Nocions d'història d'art Elaboració i interpretació de projectes Càlcul de preus de cost Cultura general Geografia econòmica

MECÀNICS I MANYANS

Primer curs	Aritmètica i Geometria Nocions de ciències Dibuix geomètric Cultura general Pràctiques
--------------------	--

Segon curs	Aritmètica i Àlgebra aplicades Física i Química Tecnologia 1. ^{er} Dibuix de taller 1. ^{er} Cultura general
-------------------	---

Tercer curs	Geometria i Trigonometria Mecànica 1. ^{er} Tecnologia 2. ^{on} Dibuix de taller 2. ^{on} Cultura general
--------------------	---

Quart curs	Nocions de calor i electricitat Mecànica 2. ^{on} Tecnologia 3. ^{er} Dibuix de taller 3. ^{er} Cultura general
-------------------	---

ARTS BELLES

Primer curs	Dibuix artístic Arts decoratives 1. ^{er} Cultura general
--------------------	---

Segon curs (pintura)	Arts decoratives 2. ^{on} Dibuix antic i pintura 1. ^{er} Nocions de perspectiva Cultura general
--------------------------------	---

Tercer curs (pintura)	Dibuix antic i pintura 2. ^{on} Perspectiva Nocions d'història d'art Cultura general
---------------------------------	---

Segon curs (escultura)	Arts decoratives 2. ^{on} Dibuix antic i pintura Escultura 1. ^{er} Perspectiva Cultura general
----------------------------------	---

Tercer curs (escultura)	Dibuix antic i pintura Escultura 2. ^{on} Història d'art Cultura general
-----------------------------------	---

GUIXAIRES, TERRISSERS, MARBRERS

I PICAPEDRERS

Primer curs	Aritmètica i Geometria Nocions de ciències Dibuix geomètric Cultura general
--------------------	--

Segon curs	Dibuix artístic Arts decoratives 1. ^{er} Cultura general
-------------------	---

Tercer curs Arts decoratives 2.^{on}
Escultura 1.er
Perspectiva
Cultura general

Quart curs Dibuix antic i pintura
Escultura 2.^{on}
Història d'arts
Cultura general

**PINTORS, DECORADORS, EBENISTES,
IMPRESSORS I SERRALLERS**

Primer curs Aritmètica i Geometria
Nocions de ciències

Dibuix geomètric
Cultura general

Segon curs Dibuix artístic
Arts decoratives 1.er
Cultura general

Tercer curs Arts decoratives 2.^{on}
Dibuix antic i pintura 1.er
Perspectiva
Cultura general

Quart curs Procediments pràctics d'arts
decoratives.
Nocions d'història d'arts
Cultura general

Ensenyament secundari

Què representa

Així com l'ensenyament primari constitueix la base mínima d'instrucció i educació que ha de rebre tot infant, sigui quin sigui el seu destí en la vida ciutadana del demà, l'ensenyament secundari és la generalització de coneixements que necessita aquell que ha d'ésser dedicat a una vida d'estudi. El batxillerat dóna a l'infant, en el període dolç de la seva eclosió a la vida d'home, la cultura universalista i humana que li permetrà, ja en la plena vigoria de la joventut, afrontar-se amb l'estudi superior d'una branca determinada.

L'antic i el nou privilegi

Abans de la transformació social que hem viscut, aquest estudi era privilegi d'una classe determinada. El pare obrer no podia pensar en fer seguir estudis als seus fills. Ara les coses han canviat. A part de les reduccions que representa en el cost dels estudis la possessió d'un centre oficial a la nostra mateixa ciutat, que abans no teníem, i a part del percentatge de matrícules gratuïtes que s'atorguen als alumnes de famílies modestes, hi ha

encara la magnífica empresa de l'Estat en la creació del Batxillerat Obrer, del qual la nostra ciutat, per la seva història social i per la seva potencialitat espiritual, ha estat la segona a Espanya a beneficiar-se.

No vol dir, però, que tothom hagi de cursar estudis. Els ensenyaments secundaris continuaran essent, si es vol anomenar així, un privilegi; però no del diner, sinó de la intel·ligència. Estudiaran aquells que tinguin predisposició i aptitud.

De no-res a dos centres oficials

Abans del 19 de juliol, Sabadell no comptava amb cap centre oficial de segon ensenyament. Sempre s'havia cregut que pel nostre medi obrer no ens eren necessaris, puix que els privilegiats que estudiaven podien fer-ho a Barcelona o a altres llocs, o podien sostenir la doble despesa d'estudiar lliurement en col·legis privats de la ciutat i matricular-se oficialment en un centre forà.

Hom pot constatar si n'és d'extraordinari l'avenç efectuat amb la Revolució, que ens ha donat de cop i volta dos centres oficials: l'Institut-Escola i l'Institut Obrer.

INSTITUT-ESCOLA «M. B. COSSÍO»

Caràcter de la Institució

Oficial, depenent de la Conselleria de Cultura de la Generalitat de Catalunya d'acord amb el Ministeri d'Instrucció Pública i Belles Arts.

Propòsit

És el dels altres Instituts-Escoles que existeixen (pocs encara) al nostre país, iniciats com a assaig d'un nou sistema que trenqués amb la rutina de l'Institut clàssic. Potser es podria resumir, el propòsit de l'Institut-Escola, en un pensament: Suplir l'ensenyament verbalista i mecanitzat de l'Institut clàssic, fomentador de «memorions» i d'estudiants tarumbes, suplici per a tants d'adolescents esforçats on s'ofeguen les millors aptituds i entusiasmes, per un ensenyament coordinat, de cara a la personalitat de l'alumne i a la completa i harmònica educació de les seves facultats intel·lectuals i físiques.

Organització docent

L'Institut-Escola és, com ho expressa prou clar el nom, Escola dintre l'Institut. L'assistència a les classes és reduïda a 40 escolars, així com en l'Institut clàssic és il·limitada, a tall de conferència pública. Els alumnes treballen amb els professors, en lloc de concretar-se a escoltar-los. Les assignatures no vénen determinades en un pla inalterable, sinó que el Claustre de professors les distribueix a la millor conveniència i profit dels estudiants i les complementa amb altres coneixements

necessaris a llur formació humana. En lloc de subjectar-se al llibre de text, cada escolar recull per escrit els treballs i explicacions, constituint el seu propi text, que tot i les seves naturals imperfeccions té l'immens valor d'ésser propi, que vol dir el més entenedor i el més suggeridor. No hi ha examen per a la validesa dels cursos. L'examen el fan contínuament els professors per llur convivència amb els alumnes, en l'aula, en els jocs, en les excursions, en el taller, etc. Així, la validesa dels estudis no la proporciona la sort ni la memòria, sinó el treball aprofitat d'un dia darrera l'altre.

L'edat mínima per a l'ingrés és als 10 anys.

Graus preparatoris de l'Institut-Escola

Adscrit a l'Institut-Escola «M. B. Cossío» hi ha un grup d'escola primària, compost de tres graus, que té per objecte donar un ensenyament primari orientat de cara a l'ingrés a l'Institut. Per tant, ja des de ben aviat (als 8 anys com a mínim) hom pot portar als Graus preparatoris de l'Institut els infants que acusin disposició per a l'estudi. Cal que els pares i els Mestres tinguin en compte l'existència d'aquesta escola especial.

Certificats d'estudis

D'acord amb l'aprofitament de l'alumne, el Claustre de Professors determina cada curs el passi al grau següent o la repetició del que s'ha fet, fins a l'últim grau, en donar per acabat el qual s'adquireix el títol de «Batxiller».

INSTITUT OBRER

Caràcter de la Institució

Oficial, depenent directament del Ministeri d'Instrucció Pública i Belles Arts.

Propòsit

Com que a pesar de les facilitats que hom procura donar, l'estudi del batxillerat, per la

seva durada, resulta inassolible als infants de famílies de condició humil, són encara molts els nois i noies que, en entrar a l'adolescència, han d'ésser posats a un treball determinat, perdent les possibilitats que llurs aptituds per a l'estudi poguessin oferir-los.

Per això el Ministeri d'Instrucció Pública del Front Popular creà el Batxillerat per a

Obrers, el segon centre del qual ha estat establert a Sabadell, en consideració a la seva representació social. Per mitjà d'aquesta magnífica i avançadíssima institució l'Estat crida els obrers i obreres - a partir dels 15 anys i fins als 35 - que tinguin vocació i aptitud per als estudis, els sostreu del treball i els proporciona l'ensenyament d'un batxillerat abreujat, en un pla de dos anys d'estudi intens, tot mantenint-los i concedint-los encara un subsidi per al sosteniment de la família en la proporció que hi sigui necessari i adequat.

L'Estat persegueix crear una intel·lectualitat nova, nascuda del pensament renovador i formada amb l'escalf d'aquest pensament, perquè després respongui a l'esperit del proletariat que és d'on haurà eixit.

Organització docent

El pla dura dos anys, en cursos semestrals. Cada mig any s'anunciarà convocatòria per al cupus màxim de cent alumnes. De forma que l'Institut arriba a contenir fins a 400 alumnes.

Els aspirants són sotmesos a unes proves seleccionadores i a un examen mèdic a fi que ingressin aquells que veritablement estiguin en condicions intel·lectuals i físiques. Encara, al final del primer curs semestral, el Claustre de Professors fa una nova selecció basada en la convivència diària. I és a base de l'observació de l'alumne pel contacte quotidià, que la Junta de Professors fa cada curs les qualificacions per determinar si l'alumne pot seguir endavant o no. El règim funcional és molt semblant, doncs, al de l'Institut-Escola, amb la diferència de la reducció i intensitat dels estudis. Els estudiants fan vida d'internat i no tenen altre dia festiu que el diumenge, el qual ha d'ésser aprofitat per a visites col·lectives a Museus, excursions, etc. El mes d'agost serà de vacances.

Pla d'ensenyament

Primer semestre	Llengua i literatura espanyoles Francès Ciències naturals Matemàtiques Geografia Dibuix
Segon semestre	Llengua i literatura espanyoles Francès Ciències naturals

Ciències Físico-Químiques
Matemàtiques
Geografia i Història

Tercer semestre	Llengua i literatura espanyoles Francès Ciències naturals Ciències Físico-Químiques Matemàtiques Història Economia Anglès
------------------------	--

Quart semestre	Llengua i literatura espanyoles Francès (lectures) Ciències naturals Ciències Físico-Químiques Matemàtiques Història Economia Anglès Especialitats
-----------------------	--

Certificats d'estudis

Al final de cada curs semestral, els alumnes declarats aptes reben un certificat d'aptitud per a prosseguir els estudis. Els que no obtinguin certificat d'aptitud hauran de repetir el curs semestral, però no podran continuar després de dues notes desfavorables consecutives.

Al final dels estudis, els alumnes considerats aptes obtindran gratuïtament el títol de «Batxiller» amb plena validesa acadèmica.

Matrícules

Les matrícules són gratuïtes. Els alumnes reben la manutenció de l'Institut, i els que en el moment d'ingressar percebin un salari o remuneració, reben una quantitat mensual en concepte d'indemnització, la quantia de la qual és variable segons que el sosteniment de la família recaigui exclusivament damunt d'ells o que contribueixin simplement amb llur aportació personal al sosteniment de la casa.

Havent estat feta la convocatòria per al curs inaugural de l'Institut Obrer, i seleccionats ja els aspirants corresponents, la pròxima convocatòria serà dintre mig any, al començ de la primavera del 1938. Oportunament s'anunciarà i hom podrà presentar sol·licituds per mitjà de les organitzacions sindicals o juvenils antifeixistes.

Ensenyament de llengües

Per a una cultura filològica

L'ensenyament de les llengües modernes ha estat fins ara o una mera pràctica adaptada principalment a fins comercials o un inútil, i gairebé sempre enutjós, aditament a estudis secundaris i superiors.

No s'ha arribat encara, com en altres països, a considerar l'estudi de la llengua estrangera com a font de cultura per ell mateix i a extreure del seu aprenentatge tota una formació cultural i moral. Això no ho facilita de cap manera la simple adquisició mecànica d'un idioma estrany ni l'àrida anàlisi filològica d'una llengua morta.

Una llengua apresada solament per a fer viatges de turisme, llegir alguns llibres en l'idioma diferent del propi i correspondre amb alguns companys estrangers, no augmenta *encara* la cultura individual en el sentit i en la proporció que el Municipi sabadellenc aspira en enfocar la qüestió de l'ensenyament de llenguatges.

Necessitat d'un pensament directriu

Mentre s'ensenyés un xic de francès i d'anglès a l'Escola de Comerç, altre poc a les Escoles Tèxtil i d'Arts i Oficis, i quelcom més als Instituts de segon ensenyament, d'una manera més o menys rutinària, a la sort dels coneixements, del gust i de l'humor de cada professor (molts d'ells, pel fet d'ésser estrangers, completament desvinculats de tota passió d'enlairament espiritual del nostre país), no aconseguiríem pas aqueix ideal que perseguim. Fins fóra quixotesca l'intentar-ho.

Es, doncs, necessari aplegar en un sol cos docent les disciplines lingüístiques dispersades en els plans dels diferents centres; estructurar aqueix cos convenientment i conferir-li una unitat de pensament rector, entorn del qual giri tot el seu moviment.

Això és el que serà la nostra Escola Central de Llenguatges.

ESCOLA CENTRAL DE LLENGUATGES

Caràcter de la Institució

Autònom, sota l'alta jurisdicció del Municipi amb la contribució de la Conselleria de Cultura de la Generalitat.

Propòsit

L'Ajuntament, en crear aquesta Escola de Llenguatges, ambiciona fer-ne una institució original i exemplar al nostre país, capaç per a formar una àmplia cultura filològica, sense negligir, però, l'aspecte utilitari i practicista que requereixen els usos comercials a través d'un aprenentatge viu i ràpid de les llengües estrangeres, o sigui cercant el punt harmònic on convergeixin ambdues conveniències: la cultural i la pràctica.

Organització docent

Per tal d'assolir la deguda unitat de pensament en les directrius dels ensenyaments

lingüístics i poder estructurar el propòsit assenyalat amb l'amplitud necessària, l'Escola Central de Llenguatges absorbirà els ensenyaments de la matèria que corresponguin als plans dels altres centres secundaris i professionals de la ciutat. Per mitjà d'una coordinació degudament establerta els alumnes de l'Institut-Escola, els de l'Institut Obrer, els de l'Escola de Comerç, els de l'Escola Tèxtil i els de l'Escola d'Arts i Oficis rebran els ensenyaments lingüístics corresponents de l'Escola Central de Llenguatges.

A part de tot pla, l'Escola Central de Llenguatges admetrà les matrícules lliures d'aquelles persones, sense distinció d'edats, que abelleixin formar-se una cultura filològica o que simplement necessitin o desitgin aprendre o perfeccionar algun idioma determinat.

Les llengües que de moment comprendrà l'Escola són les següents: Català, Castellà, Francès, Anglès, Alemany i Rus.

Ensenyaments per a la dona

Com en l'Edat Mitjana

Heus ací un postulat dels temps moderns: elevar la dona al nivell social i intel·lectual de l'home. En medis industrials com el nostre, però, la formació de la dona era encaminada en sentit invers a tot eclecticisme i al conreu de les seves qualitats peculiars. Si quelcom s'intentava de fer per a la dona obrera no perseguia res més que inculcar-li els prejudicis d'una falsa moral i les paüres d'una religió implacable. Que és com dir: tancar-li les portes de la Vida i del Saber.

Només, és clar, les filles dels privilegiats podien estudiar i formar-se com els homes, per a esdevenir, moltes d'elles, dones excèntriques, sense cap utilitat social ni domèstica. Les noies dels obrers no podien tenir altra aspiració que la «quadra».

L'hora de la tasca veritable

És la Revolució la que ha hagut de fer efectiu a casa nostra el postulat modern, oferint a la dona tots els mitjans d'elevació i de formació que la sostreguin del buit en què es debat i li proporcionin ocupacions adequades a les pròpies inclinacions i possibilitats.

Doble aspecte de l'obra iniciada

El Municipi sabadellenc entén que l'ensenyament de la dona ha d'ésser enfocat des de dos punts de vista.

D'una banda cal fer que la dona tingui totes les facilitats per adquirir una formació docent igual que els homes en qualsevol dels

centres creats per a tal fi. La dona pot assistir, igual que l'home, a l'Escola de Comerç, a l'Escola de Llenguatges, a l'Escola Tèxtil, a l'Escola d'Arts i Oficis, segons les seves inclinacions professionals. La que tingui aptituds i vocació per a l'estudi pot ingressar a l'Institut-Escola, pot aspirar a ésser admesa a l'Institut-Obrer. Si el nou règim ha donat múltiples facilitats a l'home obrer per a la seva formació professional, igual les ofereix a la dona obrera.

D'altra banda, cal no oblidar les atencions especials que requereix la formació de la dona per raó precisament del seu sexe. Si bé s'aspira a fer de les dones éssers intel·ligents, cultes, lliures, tant com puguin ésser-ho els homes, és precís no fer arribar aquesta igualtat al punt de destruir allò que en la dona ha d'ésser indestructible: l'instint de la feminitat, de la maternitat. Tot al revés; és necessari educar, conduir aqueixos instints fins a la perfecció. És necessari proporcionar a la dona la formació especial que reclama la seva condició de dona i de mare.

Amb aquest pensament ha estat projectada l'Escola de Formació de la Llar. A més, per tal de crear i servir una tasca ben específica de la dona, s'ha iniciat l'Escola d'Infermeres.

I àdhuc es té en compte que la noia que es dediqui als estudis secundaris, trobi en l'Institut-Escola, al costat de la instrucció igualitària, una educació femenina, perquè mai el seu saber no anulli les dots característiques del seu sexe i esdevingui una antipàtica «dona sàvia».

ESCOLA DE FORMACIÓ DE LA LLAR

Caràcter de la Institució

Municipal.

Propòsit

L'Escola de Formació de la Llar té una missió ben concreta; modesta pel seu contingut però elevada per la seva finalitat: Pro-

porcionar a les noies sabadellenques aquella educació domèstica que mai ningú no s'havia preocupat de donar-los; emancipar-les del feinejar rutinari, dotant-les de tots els coneixements moderns i airejats necessaris per a les tasques de la llar i la cria i gomboldatge dels fills.

La nova Cultura vol que la dona — el tipus

corrent de dona de casa que no es dedica a estudis ni a professions intel·lectuals —, posseeixi la mínima educació femenina per a desenvolupar-se intel·ligentment i amb eficàcia dintre les seves labors domèstiques i per fer de la llar el recer acollidor i estimulant de l'espòs i dels fills.

Organització docent

És clar de comprendre que l'Escola de Formació de la Llar contindrà totes aquelles disciplines necessàries al bon govern de la casa i a la cura dels menuts: cuina, rentat i plan-

xat, tall i confecció, labors i decoració de la llar, economia domèstica, puericultura, etc. I es procurarà, així mateix, subministrar a les alumnes unes idees bàsiques de cultura general.

El pla serà diürn, però s'organitzarà també un horari nocturn, reduint el contingut a allò més pràctic i essencial, per a les que llur treball els impossibiliti d'assistir-hi de dies.

Les antigues escoles municipals de tall i confecció seran refoses en el pla d'ensenyament de l'Escola de Formació de la Llar.

ESCOLA D'INFERMERES

Caràcter de la Institució

Municipal. Amb validesa oficial. L'escola actua d'acord amb la Facultat de Medicina de Barcelona.

Propòsit

El moviment ocasionat pels fets de juliol de l'any darrer, va plantejar la immediata substitució dels elements monàstics en els serveis sanitaris i d'assistència pública. L'Ajuntament va comprendre la necessitat urgent de preparar personal amb un mínim de coneixements i garanties. I va sorgir, d'una manera embastada, un curs preparatori d'Infermeres.

D'una manera embastada, però que, amb l'entusiasme i la constància del professorat, per una banda, i de les alumnes per altra, ha acabat amb tots els honors, no pas d'un assaig més o menys fructuós, sinó d'un veritable curs inaugural d'una autèntica Escola Municipal d'Infermeres.

Aquesta existeix, doncs, i el Municipi garanteix la seva continuïtat, perquè està cridada a prestar un servei social de consideració a la ciutat. L'Escola Municipal d'Infermeres ve a obrir un camí més, i important, en el reduït camp professional i cultural de la dona sabadellenca; un camí per on, desvetllant inquietuds espirituals, superant dificultats i enrobustint vocacions, es formarà un nucli professional de noies, la personalitat de les quals hauria hagut d'ésser possiblement diluïda en el gran xuclador industrial d'aquesta ciutat de treballadors de fàbrica.

En quant a la finalitat objectiva de l'Escola, és de dotar de personal femení més adequat tot el sistema d'institucions i serveis sanitaris, d'assistència social i higiènic-docents que el Municipi ve estructurant. No és sols la substitució del personal monàstic en els serveis existents el 19 de juliol. Ultra els serveis de clínica, hospital i assistència als desvalguts, hi ha l'assistència domiciliària, hi ha la visita preventiva i orientadora en la cria d'infants, hi ha les escoles maternals, les llars infantils, els serveis d'observació i revisió psicotècniques, l'escola-jardí per a deficientes i anormals lleus, l'escola de muntanya per a infants malaltissos... Tots aquests serveis necessiten l'atenció de noies preparades, amb vocació i amb caràcter, les quals han de sortir de les diferents especialitats de l'Escola Municipal d'Infermeres.

Organització docent

El pla d'ensenyament comú consta de dos cursos, el segon d'ells sobre una base sobretot pràctica. Després hi haurà un tercer curs per a les alumnes que desitgin especialitzar-se en alguna determinada modalitat.

Pla d'ensenyament

Primer curs	Ampliació de Cultura general
	Anatomia
	Fisiologia
	Bacteriologia
	Odontologia de la Infermera

Segon curs Pràctiques hospitalàries
Patologia mèdica i quirúrgica
d'Infermera
Odontologia d'Infermera

Certificats d'estudi.

Una vegada fet el primer curs, les alumnes que es considerin aprofitades seran portades a examen a la Facultat de Medicina de Barcelona per tal que puguin obtenir el títol oficial d'Infermera que els permeti exercir on els

convingui. Per ocupar places en serveis públics sabadellencs, però, aquest Ajuntament no s'acontenta amb aquest títol, que testimonia un coneixement solament teòric, i exigirà el Certificat especial de l'Escola Municipal d'Infermeres d'aquesta ciutat, el qual s'aconseguirà amb l'aprovació del seu segon curs.

El tercer curs, d'especialitats, donarà, com és natural, certificat de l'especialitat corresponent.

C O L O F Ó

Heus ací resumit el pensament i les obres que l'Ajuntament ofereix al poble sabadellenc. Hi ha hagut revolució veritat en l'aspecte de la cultura. En un dels moments de més dramatisme i de més dificultats, l'Ajuntament del poble, ha treballat amb obstinació per aixecar ben alts els fonaments de la vida nova.

En aquesta hora tardoral, que tothom fa recompte i cerca un profit millor per l'any nou al redós de la taula, cada família, fullejant aquest breviar de treball, podrà fer balanç de l'obra feta pel municipi sabadellenc amb un any de revolució.

Retorneu, si us plau, per un moment, al 19 de Juliol del 1936 i recordeu els pares i els estudiosos la pobresa d'escoles i d'institucions de cultura per a les necessitats espirituals del nostre poble i de la nostra joventut sobretot. La segona ciutat de Catalunya, tenia masses serveis com a colònia de treball, que mai s'havia avingut a ésser, que no com a ciutat creadora i expandidora d'inquietuds de saber i de perfecció, que mai l'havien deixat arribar.

De l'esforç d'aquest salt benefactor cada

ciudadà en té una consciència clara: molts diners per a la preparació de locals i dotació d'escoles i molts diners per al sosteniment dels ensenyaments. L'Ajuntament hi ha dedicat totes les seves reserves econòmiques. L'aportació ciutadana, en la contribució extraordinària per a cultura, voluntària i per una sola vegada, és també un esforç lloable i una correspondència comprensiva, patent i impressionant.

Demanem ara, finalment, que els ciutadans ens ajudin a donar la major dignitat a les tasques docents de cada una de les institucions que els oferim: interessant-se per elles i contribuint els seus beneficiaris, almenys mentre es liquida el període guerrer, amb la modesta quota mesal per a serveis complementaris.

Siguem, entre tots, dignes de la responsabilitat de l'hora: a l'endemà de la guerra hem de disposar d'homes més preparats i més capacitats que mai, perquè la vida serà nova i difícil i l'hem de voler ben nostra i l'hem de fer ben grata...

QUADRE DE MATRÍCULES

ESCOLES	Període escolar que afecta — Anys	Carrer de l'escola	MATRÍCULES			Quota mesal per serveis complementaris (es concedeix l'exempció d'aquesta quota en casos justificats)
			Fins el dia	Lloc	Drets	
Escoles DIÛRNES						
Parvularis	3 a 6	vegi's pàg. 6	tot l'any	Departament de Cultura	gratuit	segons possibilitats
Primàries	6 a 14	» »	» »	» » »	»	» »
Primària de l'Institut-Escola	8 a 10	Escola Nova	15 octubre	» » »	»	Mínim 5 pessetes
Institut-Escola	10 a 17	» »	15 »	Secretaria de l'Institut	el que designi la superioritat	» 5 »
Escola Tèxtil	13 a 15	Font	15 »	Secretaria de l'Escola	5 pessetes	» 5 »
Escola de Comerç	13 a 15	Garcilaso	15 »	» » »	5 »	» 5 »
Escola de Llenguatges	des de 12	»	15 »	» » »	(matrícules lliures) 5 ptes.	segons les llengües
Escola d'Arts i Oficis	13 a 15	Font	condicional	» » »	5 pessetes	Mínim 5 pessetes
Escola Formació de la Llar	des de 12	Indústria	31 octubre	Departament de Cultura	15 »	—
Escola d'Infermeres.	» » 15	Crespi	31 »	» » »	15 »	—
Institut Obrer	15 a 35	Font	<i>convocatòria semestral</i>	Secretaria de l'Escola	gratuit	—
Escola de Música	des de 7	F. Macià	15 octubre	» » »	15 ptes. assig.	—
Escola-Jardí «Decroly»	3 a 14	<i>La determinació d'ingrés la farà el Laboratori Psicotècnic Municipal</i>				segons possibilitats
Escoles NOCTURNES						
Analfabets	des de 15	local que s'anunciarà	31 octubre	Departament de Cultura	gratuit	—
Adults	» » 15	íd. íd. íd.	31 »	» » »	»	—
Escola Tèxtil	» » 15	Font	15 »	Font	10 pessetes	segons resulti
Escola de Comerç	» » 15	Garcilaso	15 »	Garcilaso	10 »	» »
Escola d'Arts i Oficis	» » 15	Font	15 »	Font	10 »	» »
Escola de Llenguatges	» » 15	Garcilaso	15 »	Garcilaso	15 »	segons les llengües
Formació de la Llar	» » 15	Indústria	31 »	Departament de Cultura	15 »	—
Infermeres	» » 15	Crespi	31 »	» » »	15 »	—

RF-14-23

J. SALLENT, SUGR. - SABADELL.